

Fremsat den 3. oktober 2018 af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven og straffeloven

(Tilfældighedsfund som bevis i sager om opløsning af en forening m.v.)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 22. september 2017, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 715 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 789 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Stk. 2 er ikke til hinder for, at oplysninger, der er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelseshemmeligheden, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.«

2. I § 800 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Stk. 1 er ikke til hinder for, at oplysninger, som politiet har fået ved en ransagning, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.«

§ 2

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 20. september 2018, foretages følgende ændring:

1. § 132 a, *stk. 2*, indsættes efter »straffes med«: »bøde eller«.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Tilfældighedsfund som bevis i sager om opløsning af en forening
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Strafferammen for anvendelse af en foreløbigt forbudt eller opløst forenings kendetegn
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at fastslå, at materiale, som politiet i medfør af retsplejeloven har indsamlet ved en ransning eller et indgreb i meddelelshemmeligheden som led i efterforskningen af et strafbart forhold, kan anvendes som bevis i retten under en sag om opløsning af en forening i medfør af grundlovens § 78.

Der henvises til pkt. 2.1 nedenfor.

Endvidere indeholder lovforslaget en korrektion af straffesammenhængen i straffelovens § 132 a, stk. 2, om besiddelse og anvendelse af en foreløbigt forbudt eller opløst forenings kendetegn, jf. pkt. 2.2 nedenfor.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Tilfældighedsfund som bevis i sager om opløsning af en forening

2.1.1. Gældende ret

Retsplejeloven er opdelt i 5 bøger. Retsplejelovens fjerde bog, som omfatter kapitel 61-93 c (§§ 683-1020 l), har overskriften »Strafferetsplejen«.

Strafferetsplejens område er reguleret i retsplejelovens kapitel 61 (§§ 683-685).

Det fremgår af retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 2, at efter retsplejelovens fjerde bogs regler behandles bl.a. sager, hvorunder det offentlige nedlægger påstand om ophævelse af en forening.

Af forarbejderne til denne bestemmelse fremgår navnlig følgende (jf. motiverne til udkast til lov om strafferetsplejen, 1875, side 12):

»Det andet Spørgsmaal, som opstaar ved Afgrænsningen af Lovens saglige Omraade, er det, om Afgjørelser, der ikke angaa Spørgsmaal om Straf, skulle drages ind under den. Herom handle Udkastets §§ 2-4. Den første af disse Paragraffer nævner visse selvstændige Sager, som ikke angaa Straf, men som dog findes at burde behandles efter Reglerne i Loven om Strafferetsplejen. Til de fra den gældende ret

hentedede, under Nr. 2 og 3 nævnte Tilfælde er her føjet Sager, som i Medfør af Grundlovens § 87 anlægges mod en Forening til dens Ophævelse. I alle disse sager er der Spørgsmål om Præventionsmidler mod Retsbrud. Disse ere vistnok i Begrebet forskellige fra Straf; men deres Beskaffenhed kræver en lignende processuel Behandling, navnlig med Hensyn til Midlerne til Opnaaelse af Sagens Formaal.«

De senere udkast og forslag frem til retsplejelovens vedtagelse i 1916 ses ikke at indeholde yderligere fortolkningsbidrag.

Retsplejelovens § 701, stk. 1, fastsætter, at sager mod en forening til dens ophævelse i medfør af grundlovens § 78 forfølges ved den ret, i hvis kreds foreningen eller dens bestyrelse har sit sæde, eller, når sådant ikke med sikkerhed kan udfindes, hvor et af bestyrelsens medlemmer bor.

Retsplejeloven indeholder herudover ikke særlige regler om behandlingen af sager om opløsning af en forening i medfør af grundlovens § 78.

Det bemærkes, at den gældende bestemmelse i grundlovens § 78 (der nævner »opløsning« af en forening) svarer til den dagældende bestemmelse i 1866-grundlovens § 87, der er nævnt i forarbejderne til retsplejeloven, og som anvendte udtrykket »ophæve« en forening. Retsplejeloven anvender i § 684 og § 701 stadig udtrykket »ophæve« en forening, da bestemmelserne på dette punkt ikke er blevet ændret siden 1916.

Retsplejeloven indeholder ikke en generel regel om bevisførelsen inden for strafferetsplejen, og bevisførelsen er som udgangspunkt fri, jf. Gorm Toftegaard Nielsen, Straffesagens gang, 2016, side 190.

Retsplejeloven indeholder dog to bestemmelser om såkaldte tilfældighedsfund.

Det fremgår således af retsplejelovens § 789, stk. 2, at oplysninger, der er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelseshemmeligheden, ikke må anvendes som bevis i retten vedrørende en lovovertrædelse, der ikke har dannet og efter § 781, stk. 1, nr. 3, eller § 781, stk. 5, heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet. I medfør af retsplejelovens § 789, stk. 2, kan retten dog bestemme, at stk. 2 ikke finder anvendelse, såfremt 1) andre efterforskningskridt ikke vil være egnede til at sikre bevis i sagen, 2) sagen angår en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og 3) retten i øvrigt finder det ubetænkeligt.

Efter § 781, stk. 1, nr. 3, kan indgreb i meddelelseshemmeligheden med visse undtagelser kun foretages, hvis efter-

forskningen angår en lovovertrædelse med en strafferamme på 6 års fængsel eller derover. Efter § 781, stk. 5, er det yderligere en betingelse for anden aflytning (rumaflytning) og udvidet teleoplysning, at mistanken vedrører en forbrydelse, som har medført eller kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Det fremgår af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., at bl.a. § 789 finder tilsvarende anvendelse på observation i medfør af § 791 a, stk. 2 og 3. Det fremgår af § 791 b, stk. 4, 3. pkt., at bl.a. § 789 finder tilsvarende anvendelse på dataaflysning i medfør af § 791 b.

Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 800, stk. 1, at hvis politiet ved en ransagning får oplysning om en lovovertrædelse, der ikke har dannet og efter reglerne i henholdsvis § 794, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, § 795, stk. 1, nr. 1, eller § 799, stk. 1, heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet, kan politiet ikke anvende denne oplysning som bevis i retten vedrørende lovovertrædelsen. I medfør af retsplejelovens § 800, stk. 2, kan retten dog bestemme, at stk. 1 ikke finder anvendelse for oplysninger, som politiet har fået ved en ransagning foretaget i medfør af § 799, stk. 1, såfremt 1) andre efterforskningskridt ikke vil være egnede til at sikre bevis i sagen, 2) sagen angår en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og 3) retten i øvrigt finder det ubetænkeligt.

Efter § 794, stk. 1, nr. 1, er kriminalitetskravet for ransagning hos mistænkte uden for husrum, at lovovertrædelsen er undergivet offentlig påtale, og efter § 794, stk. 2, og § 795, stk. 1, nr. 1, er kriminalitetskravet ved ransagning hos mistænkte i boliger og andre husrum og ved ransagning hos ikke-mistænkte, at lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel. Efter § 799, stk. 1, er det dog en forudsætning for hemmelig ransagning, at efterforskningen angår nærmere opregnede alvorlige straffelovsovertrædelser (bl.a. terrorisme, menneskesmugning, alvorlig brandstiftelse, kapring, overdragelse af euforiserende stoffer, besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder, manddrab, menneskehandel, tyveri af særligt grov beskaffenhed, røveri og overtrædelse af særligt grov karakter af skatte-, told-, afgifts- eller tilskudslovgivningen).

Ifølge forarbejderne er formålet med reglerne om tilfældighedsfund at modvirke, at et indgreb søges gennemført med henvisning til en mindre velunderbygget mistanke om en grov lovovertrædelse, men reelt med henblik på at skaffe bevis vedrørende andre lovovertrædelser, der ikke i sig selv kunne have begrundet indgrebet, eller at der for at kunne gennemføre indgrebet foretages en ubegrundet »oppustning« af en mistanke til at omhandle en lovovertrædelse af en så kvalificeret art, at den efter loven kan begrunde indgrebet. Der henvises til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelseshem-

meligheden og anvendelse af agenter side 113 og Folketingsstidende 1984-85, tillæg A, spalte 2976.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Som det fremgår af pkt. 2.1.1 ovenfor, skal sager om opløsning af en forening i medfør af grundlovens § 78 behandles efter retsplejelovens regler om strafferetsplejen i retsplejelovens fjerde bog. Som det ligeledes fremgår, er baggrunden herfor bl.a., at en sådan sag kræver en lignende processuel behandling som sager om pålæggelse af straf, navnlig med hensyn til midlerne til opnåelse af sagens formål.

Sagens formål er at fastslå, om grundlovens betingelser for at opløse en forening er opfyldt, og i bekræftende fald at foreningen opløses ved dom.

Til midlerne til at opnå disse formål hører efter Justitsministeriets opfattelse bl.a. førelse af beviser, som politiet har indsamlet i medfør af retsplejelovens regler om straffeprocessuelle tvangsindgreb, herunder ransagning og indgreb i meddelelshemmeligheden.

Bortset fra den særlige værnetingsregel i retsplejelovens § 701, stk. 1, indeholder retsplejeloven som nævnt ikke nærmere regler om behandlingen af sager om opløsning af en forening.

Sager om opløsning af en forening er således heller ikke nævnt i retsplejelovens §§ 789 og 800 om tilfældighedsfund i forbindelse med indgreb i meddelelshemmeligheden og ransagning.

Det kan på denne baggrund give anledning til tvivl, om oplysninger, som kommer til politiets kendskab i forbindelse med indgreb i meddelelshemmeligheden eller ransagning, kan anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening, hvis oplysningerne angår en lovovertrædelse, som ikke ville have kunnet danne grundlag for indgrebet.

Efter Justitsministeriets opfattelse har der således ved formuleringen af bestemmelserne om tilfældighedsfund næppe været tænkt på sager om opløsning af en forening, og det er derfor også begrænset, hvad der kan udledes herom af bestemmelsernes ordlyd.

Det kan på den ene side anføres, at reglerne om tilfældighedsfund går ud på, at visse oplysninger ikke må anvendes som bevis i retten »vedrørende lovovertrædelsen«, og at reglerne dermed ikke udelukker, at oplysningerne anvendes som bevis for, at en forening skal opløses i medfør af grundlovens § 78. På den anden side kan det anføres, at selv om bevistemaet i en sådan sag er, om grundlovens betingelser

for opløsning af foreningen er til stede, vil et led i bevistemaet derfor kunne være, at der som led i foreningens virksomhed begås lovovertrædelser, således at eksistensen af en lovovertrædelse også kan være et bevistema i en sag om opløsning af en forening, selv om der under en sådan sag ikke bliver tale om at fastsætte straf for lovovertrædelsen.

I lyset af den beskrevne tvivl om bestemmelsernes rækkevidde i forhold til sager om opløsning af en forening, og da spørgsmålet er aktualiseret af den kommende retssag om opløsning af LTF, er der efter Justitsministeriets opfattelse behov for ved en lovændring af fastslå, hvad retsstillingen er.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør det i den forbindelse fastslås, at der ikke er noget til hinder for at anvende tilfældighedsfund som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.

Justitsministeriet lægger herved vægt på, at udgangspunktet er, at bevisførelsen er fri. Reglerne om tilfældighedsfund er således en undtagelse til den fri bevisførelse.

Justitsministeriet lægger endvidere vægt på, at en sag om opløsning af en forening med hensyn til sin betydning og alvor i højere grad kan sammenlignes med en straffesag om grov kriminalitet end en straffesag om mindre grov kriminalitet.

Justitsministeriet lægger i forlængelse heraf endvidere vægt på, at når der vurderes at være grundlag for at føre en sag om opløsning af en forening, bør anklagemyndigheden ikke afskæres fra at føre relevante beviser, som politiet er i besiddelse af, og som understøtter, at grundlovens betingelser for opløsning af foreningen er opfyldt.

Desuden vil grundlaget for en sag om opløsning af en forening oftest være straffesager mod medlemmerne af den pågældende forening. Beviserne i de straffesager kan i forvejen omfatte tilfældighedsfund.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en særskilt bestemmelse om sager om opløsning af en forening i hver af de gældende regler om tilfældighedsfund.

De foreslåede særskilte bestemmelser går ud på, at reglerne om tilfældighedsfund ikke er til hinder for, at tilfældighedsfund anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.

Det foreslås således at tilføje i retsplejelovens § 789, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at oplysninger, der er til-

vejebragt ved et indgreb i meddelelshemmeligheden, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.

Det foreslås tilsvarende at tilføje i retsplejelovens § 800, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at oplysninger, som politiet har fået ved en ransagning, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.

Der henvises til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

2.2. Strafferammen for anvendelse af en foreløbig forbudt eller opløst forenings kendetegn

2.2.1. Gældende ret

Straffelovens § 132 a angår foreninger, der foreløbig er forbudt af regeringen eller opløst ved dom.

Efter stk. 1 straffes den, der deltager i videreførelsen af en sådan forening med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Efter stk. 2 straffes den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en sådan forenings kendetegn, med fængsel indtil 6 måneder.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Straffelovens § 132 a blev nyaffattet ved § 1, nr. 2, i lov nr. 715 af 8. juni 2018, der trådte i kraft den 10. juni 2018.

Det fremgår af forarbejderne, at det er vigtigt, at det straffetlige værn mod at fortsætte en forening, efter at den med hjemmel i grundloven foreløbig er forbudt eller opløst ved dom, er så effektivt som muligt, så det sikres, at de kriminelle eller samfundsskadelige aktiviteter, som udføres af sådanne foreninger, bringes til ophør (jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 208 som fremsat, side 3). Lovforslaget indeholdt på den baggrund bl.a. følgende elementer:

- En nyaffattelse af den tidligere gældende bestemmelse i straffelovens § 132 a om videreførelse af en forbudt eller opløst forening med henblik på at præcisere bestemmelsens anvendelsesområde.

- En ny udtrykkelig bestemmelse i straffelovens § 132 a, stk. 2, om, at en forbudt eller opløst forenings kendetegn ikke må besiddes eller anvendes på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds.

Ved nyaffattelsen fik § 132 a, stk. 1, ligesom den tidligere gældende § 132 a en strafferamme på bøde eller fængsel indtil 2 år, mens den nye bestemmelse i § 132 a, stk. 2, fik en strafferamme på fængsel indtil 6 måneder.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til lovforslaget, at der med forslaget lægges op til, at overtrædelse af den nye bestemmelse i § 132 a, stk. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder (jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 208 som fremsat, side 9 og 23). Endvidere anføres samme steder bl.a. følgende:

»Det forudsættes på den baggrund, at straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsættes til ubetinget fængsel i 7 dage. Er der imidlertid tale om, at en person uden nogen form for tilknytning til den forbudte eller opløste forening har overtrådt den foreslåede bestemmelse, vil der i almindelighed kun være grundlag for at udmåle en bøde.«

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder af betydning for udmålingen af straffen.«

Efter Justitsministeriets opfattelse må det på den baggrund antages at være utilsigtet, at strafferammen i det nye § 132 a, stk. 2, i den foreslåede og vedtagne lovtæst blev fastsat til fængsel indtil 6 måneder.

Det foreslås derfor at ændre § 132 a, stk. 2, således at bøde medtages i strafferammen.

Der er med forslaget ikke tilsigtet nogen ændringer i de forudsætninger med hensyn til strafudmålingen, som fremgår af forarbejderne til det gældende § 132 a, stk. 2.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 17. august 2018 til den 17. september 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Amnesty International, Danske Regioner, Det Kriminalpræventive Råd, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Landsforeningen KRIM og Retspolitisk Forening.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Retsplejelovens § 789 indeholder regler om oplysning om en lovovertrædelse, der er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelshemmeligheden, hvor lovovertrædelsen ikke har dannet og efter § 781, stk. 1, nr. 3, eller § 781, stk. 5, heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet.

Sådanne oplysninger må anvendes som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse (stk. 1), men må ik-

ke anvendes som bevis i retten vedrørende lovovertrædelsen (stk. 2), medmindre retten bestemmer andet (stk. 3).

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 4*, som fastslår, at stk. 2 ikke er til hinder for, at oplysninger, der er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelshemmeligheden (hvilke bl.a. indebærer aflytning af telefonsamtaler og åbning af breve mv., jf. retsplejelovens kapitel 71), anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.

Med forslaget fastslås det, at det almindelige udgangspunkt om fri bevisførelse gælder i sådanne tilfælde.

Det betyder, at oplysninger, der i medfør af retsplejeloven er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelshemmeligheden,

kan anvendes som bevis i en sag om opløsning af en forening, når oplysningen er et relevant bevis i sagen.

Det fremgår af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., at bl.a. § 789 finder tilsvarende anvendelse på observation i medfør af § 791 a, stk. 2 og 3. Det fremgår endvidere af § 791 b, stk. 4, 3. pkt., at bl.a. § 789 finder tilsvarende anvendelse på dataaflysning i medfør af § 791 b.

Disse henvisninger til § 789 vil også omfatte det foreslåede nye stk. 4, og det almindelige udgangspunkt om fri bevisførelse vil dermed også gælde i forhold til at anvende oplysninger tilvejebragt ved observation eller dataaflysning som bevis i en sag om opløsning af en forening.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Retsplejelovens § 800 indeholder regler om oplysning om en lovovertrædelse, som politiet har fået ved en ransagning, hvor lovovertrædelsen ikke har dannet og § 794, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, § 795, stk. 1, nr. 1, eller § 799, stk. 1, heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet.

Sådanne oplysninger må anvendes som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse, men ikke som bevis i retten vedrørende lovovertrædelsen (stk. 1), medmindre retten bestemmer andet (stk. 2).

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 3*, som fastslår, at stk. 1 ikke er til hinder for, at oplysninger, der er tilvejebragt ved en ransagning, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.

Med forslaget fastslås det, at det almindelige udgangspunkt om fri bevisførelse gælder i sådanne tilfælde.

Det betyder, at oplysninger, der i medfør af retsplejeloven er tilvejebragt ved en ransagning, kan anvendes som bevis i en sag om opløsning af en forening, når oplysningen er et relevant bevis i sagen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Straffelovens § 132 a angår foreninger, der foreløbig er forbudt af regeringen eller opløst ved dom.

Efter stk. 1 straffes den, der deltager i videreførelsen af en sådan forening med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Efter stk. 2 straffes den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en sådan forenings kendetegn, med fængsel indtil 6 måneder.

Det foreslås at ændre stk. 2, således at sådan besiddelse eller anvendelse af en foreløbigt forbudt eller opløst forenings kendetegn straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Der er med forslaget ikke tilsigtet nogen ændringer i de forudsætninger med hensyn til strafudmålingen, som fremgår af forarbejderne til det gældende § 132 a, stk. 2 (jf. Folketingsstidende 2017-18, A, L 208 som fremsat, side 9 og 23). Det bemærkes herved, at der i disse forarbejder var anført en strafferamme på bøde eller fængsel indtil 6 måneder, og at det således var utilsigtet, at bøde ikke blev medtaget i strafferammen i den foreslåede og vedtagne lovtekst.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Baggrunden herfor er, at det af hensyn til den kommende retssag om opløsning af LTF er vigtigt, at retsstillingen med hensyn til at anvende tilfældighedsfund som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening afklares snarest muligt.

Endvidere bør der snarest muligt rettes op på den utilsigtede manglende medtagelse af bøde i strafferammen i den nye strafbestemmelse i straffelovens § 132 a, stk. 2, om besiddelse og anvendelse af en foreløbigt forbudt eller opløst forenings kendetegn.

De ændringer af retsplejeloven, der foreslås i § 1, vil også finde anvendelse i verserende sager, når der efter lovens ikrafttræden opstår spørgsmål om førelse af bevis i retten. Dette gælder også, når de oplysninger, som der er tale om at føre som bevis i retten, er tilvejebragt før lovens ikrafttræden.

Den foreslåede ændring af straffelovens § 132 a, stk. 2 (lovforslagets § 2), vil finde anvendelse i straffesager, der pådømmes efter lovens ikrafttræden, også når forholdet er begået før lovens ikrafttræden, jf. herved straffelovens § 3.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

For Færøerne og Grønland gælder særlige retsplejelove.

Færøerne har pr. 1. marts 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, og for Grønland gælder en særlig kriminallov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 789. ---
Stk. 2. og 3. ---

§ 800. ---
Stk. 2. ---

§ 132 a. ---
Stk. 2. Den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, straffes med fængsel indtil 6 måneder.

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 22. september 2017, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 715 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 789 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Stk. 2 er ikke til hinder for, at oplysninger, der er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelseshemmeligheden, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.«

2. I § 800 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Stk. 1 er ikke til hinder for, at oplysninger, som politiet har fået ved en ransagning, anvendes som bevis i retten i en sag om opløsning af en forening.«

§ 2

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 20. september 2018, foretages følgende ændring:

1. § 132 a, *stk. 2*, indsættes efter »straffes med«: »bøde eller«.